

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету аграрного менеджменту

Анатолій ОСТАПЧУК

» _____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри економічної теорії

Протокол № 11 від 01.05.2024 р.

Завідувач кафедри економічної теорії

Микола ТАЛАВИРЯ

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Менеджмент міжнародного бізнесу»

Олександр ФАЙЧУК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКОНОМІКС: МАКРОЕКОНОМІКА

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 073 Менеджмент

Освітня програма «Менеджмент міжнародного бізнесу»

Факультет аграрного менеджменту

Розробник: Гуца І.О., к.е.н., доцент кафедри економічної теорії

Київ – 2024 р.

Опис навчальної дисципліни «Економікс:макроекономіка»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, ступінь вищої освіти		
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Спеціальність	073 Менеджмент	
Освітня програма	«Менеджмент міжнародного бізнесу»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	1	
Семестр	2	
Лекційні заняття	45 год.	
Практичні, семінарські заняття	45 год.	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	60 год.	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	6 год.	

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета: Метою вивчення дисципліни є надання студентам глибоких теоретичних знань з проблем функціонування економіки – важливої сфери життєдіяльності людини, дії об'єктивних економічних законів, ознайомлення з методами і умовами ефективного господарювання і цілісне систематичне уявлення про макроекономічну теорію і політику.

Завдання дисципліни полягають в теоретичній та практичній підготовці здобувачів вищої освіти з питань: методів вимірювання динаміки рівнів національного виробництва; умов формування і наслідків порушення макроекономічної рівноваги; впливу інфляції на безробіття та економічний розвиток; методів державного бюджетно-податкового регулювання; інструментів державної грошово-кредитної політики; оволодіння універсальним інструментарієм прийняття раціональних господарських рішень; пізнання

закономірностей функціонування мікросистем (індивідів, домашніх господарств, підприємств, організацій) у різних ринкових ситуаціях; розкриття особливостей функціонування ринків факторів виробництва та утворення цін на послуги праці, капіталу, природних ресурсів відповідно до типу ринкової структури.

Набуття компетентностей

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 10 Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 16. Здатність виявляти та аналізувати нові ринкові можливості, включаючи міжнародне бізнес-середовище, формулювати нові ідеї, розробляти проекти та організовувати управління бізнес-процесами.

СК 17. Здатність оцінювати та аналізувати експортний потенціал підприємства та прогнозувати напрями його зростання.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 18. Демонструвати здатність виявляти перспективи розвитку підприємства, розробляти проекти, організовувати управління бізнес процесами на основі аналізу ринкових можливостей та міжнародного бізнес середовища.

ПРН 19. Оцінювати та аналізувати експортний потенціал підприємства та прогнозувати напрями його зростання.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для денної (заочної) форми здобуття вищої освіти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					заочна форма			
	тижні	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
			л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Змістовий модуль 1. Основи макроекономічної науки та основні показники держави									
Тема 1. Макроекономіка як наука	1	13	4	4	5				
Тема 2. Макроекономічні показники та їх вимір	2,3	13	4	4	5				
Тема 3. Інфляція та антиінфляційна політика	4	13	4	4	5				
Тема 4. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції	5,6	13	4	4	5				
Тема 5. Класична модель макроекономічної рівноваги	7	13	4	4	5				
Тема 6. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги	8	11	3	3	5				
Разом за змістовим модулем 1		76	23	23	30				
Змістовий модуль 2. Національна і світова економіка									
Тема 7. Фіскальна політика держави	9,10	13	4	4	5				
Тема 8. Монетарна політика	11	13	4	4	5				
Тема 9. Рівновага національного ринку у моделі IS-LM	12	13	4	4	5				
Тема 10. Безробіття та політика зайнятості	13	11	3	3	5				
Тема 11. Циклічні коливання та економічне зростання	14	11	3	3	5				
Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці	15	13	4	4	5				
Разом за змістовим модулем 2		74	22	22	30				
УСЬОГО ГОДИН		150	45	45	60				

3. Теми лабораторних (практичних, семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Макроекономіка як наука	4
2	Макроекономічні показники та їх вимір	4
3	Інфляція та антиінфляційна політика	4
4	Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції	4
5	Класична модель макроекономічної рівноваги	4

6	Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги	3
7	Фіскальна політика держави	4
8	Монетарна політика	4
9	Рівновага національного ринку у моделі IS-LM	4
10	Безробіття та політика зайнятості	3
11	Циклічні коливання та економічне зростання	3
12	Макроекономічна політика у відкритій економіці	4

4.

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Макроекономіка як наука	5
2	Макроекономічні показники та їх вимір	5
3	Інфляція та антиінфляційна політика	5
4	Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції	5
5	Класична модель макроекономічної рівноваги	5
6	Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги	5
7	Фіскальна політика держави	5
8	Монетарна політика	5
9	Рівновага національного ринку у моделі IS-LM	5
10	Безробіття та політика зайнятості	5
11	Циклічні коливання та економічне зростання	5
12	Макроекономічна політика у відкритій економіці	5

6.

7. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести.

8. Методи навчання:

Методами навчання є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців.

Під час навчального процесу використовуються наступні методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

9. Методи оцінювання.

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- презентації та виступи на науково-практичних заходах.

10. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$

11. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Економікс: макроекономіка» на навчальному порталі НУБіП України eLearn URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2361¬ifyediting=1>

2. Макроекономіка. Методичні вказівки для підготовки фахівців ОС «Бакалавр» за спеціальностями 051 Економіка (Економіка підприємства), 051 Економіка (Економіка підприємства), 071 Облік і оподаткування (Облік і аудит), 072 Фінанси, банківська справа та страхування (Фінанси і кредит), 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність // Гуца І.О.// – К.: НУБіП України, 2020, 97 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u327/metodichka_makro_gushcha_2020.pdf

12. Рекомендовані джерела інформації

1. Талавирия М.П., Бутенко В.М., Болгарова Н.К., Власенко Ю.Г., Гуца І.О., Пащенко О.В. Економікс: навчальний посібник. Київ: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України. 2023. 532 с.

2. Макроекономіка в тестах і задачах: Навчальний посібник для самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів IV рівня акредитації: Навч. посіб., Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2023 – 345 с.

3. Economics: Macroeconomics and macroeconomic policy. Mykola Talavirya, Gushcha I.O., Paschenko O.V., Yarema Lubov, Yana Voitovska, Vdovich Valentina. Publisher Teadmus OÜ, Tallinn, Estonia. – 2022. – 352 p.

4. Talavirya M., Paschenko O., Gushcha I. Macroeconomics: Aggregate Theory and Policy. – Kyiv, CP Komprint, 2023. -215 p.

5. Economics: macroeconomics. Методичні вказівки (англійською мовою) для самостійної роботи студентів економічних спеціальностей // I. Gushcha // К.: НУБіП України, 2023.

6. Macroeconomics: Educational-scientific manual for students of economic specialties. Методичні вказівки//I.Guscha. К.:НУБіП України. 2020. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u327/metodichka_economics_macro_2022.pdf

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЕКОНОМІКС: МАКРОЕКОНОМІКА»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 073 Менеджмент
Освітня програма «Менеджмент міжнародного бізнесу»
Рік навчання 1, семестр 2
Форма здобуття вищої освіти денна
Кількість кредитів ЄКТС: 5
Мова викладання: українська

Лектор навчальної дисципліни: **Гуца Інна Олександрівна**, к.е.н., доцент кафедри економічної теорії НУБіП України
Контактна інформація лектора i.guscha@nubip.edu.ua
URL ЕНК на навчальному порталі НУБіП України <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2361>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Економікс: макроекономіка» є дисципліною, метою якої є формування системи знань про механізм функціонування та розвитку національної економіки на основі макроекономічних теорій, моделей та концепцій. Даний курс спрямований на вивчення теоретичних засад та інструментарію макроекономічного аналізу (аналізу стану національної економіки та її зовнішніх зв'язків), теорії функціонування та розвитку макроекономічних систем, здобутті навичок побудови та аналізу макроекономічних моделей, формуванні комплексних знань щодо формування ефективного механізму макроекономічної політики, а також виробленні вміння застосувати отримані знання в практичній діяльності. Засвоєння курсу дає можливість набути фундаментальних теоретичних і практичних знань щодо теорії та методології досліджень структурних особливостей та закономірностей функціонування економічної системи; аналізу макроекономічних явищ та процесів; побудови моделей оптимального економічного зростання та макроекономічної рівноваги; оцінки ефективності макроекономічної політики; інструментарію розв'язання проблем сучасної економіки на макrorівні; методів вирішення проблем макроекономічної нестабільності.

При викладанні навчальної дисципліни основна увага приділяється досягненню синтезу теорії і практики, що сприяє оволодінню студентами певних компетенцій.

Компетентності навчальної дисципліни

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 10 Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність визначати та описувати характеристики організації.

СК 3. Здатність визначати перспективи розвитку організації.

СК 11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

СК 16. Здатність виявляти та аналізувати нові ринкові можливості, включаючи міжнародне бізнес-середовище, формулювати нові ідеї, розробляти проекти та організовувати управління бізнес-процесами.

СК 17. Здатність оцінювати та аналізувати експортний потенціал підприємства та

прогнозувати напрями його зростання.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 18. Демонструвати здатність виявляти перспективи розвитку підприємства, розробляти проекти, організовувати управління бізнес процесами на основі аналізу ринкових можливостей та міжнародного бізнес середовища.

ПРН 19. Оцінювати та аналізувати експортний потенціал підприємства та прогнозувати напрями його зростання.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/семінарські, практичні)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Змістовий модуль I. Основи макроекономічної науки та основні показники держави				
Тема 1. Макроекономіка як наука	4/4	Сформувати знання з фундаментальних принципів функціонування національної економіки, методів її дослідження та аналізу макроекономічних процесів	Відповісти на запитання; створити презентацію; розв'язати статистичні вправи	6
Тема 2. Макроекономічні показники та їх вимір	4/4	Знати принципи побудови системи національних рахунків, методологію та методику обчислення макроекономічних показників, економічних індексів.	Аналіз статистичної інформації та вирішення завдань за змінними	6
Тема 3. Інфляція та антиінфляційна політика	4/4	Сформувати знання про специфіку інфляційних процесів та їх детермінант та антиінфляційної політики держави.	Аналіз статистичної інформації та вирішення завдань за змінними	6
Тема 4. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції	4/4	Знати принципи побудови моделі сукупного попиту і сукупної пропозиції (модель AD-AS, або «хреста Маршалла»).	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Написання тестів, есе.	6

Тема 5. Класична модель макроекономічної рівноваги	4/4	Знати принципи побудови класичної моделі макроекономічної рівноваги	Аналіз статистичних даних для міжнародного порівняння макроекономічної ситуації	6
Тема 6. Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги	3/3	Знати принципи побудови моделі макроекономічної рівноваги Дж. М. Кейнса.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Складання контрольного тесту до модуля 1	5
Змістовий модуль II. Національна і світова економіка				
Тема 7. Фіскальна політика держави	4/4	Вміти обирати інструментарій фіскальної макроекономічної політики до її цілей; розвинути навички аналізу причин стійкого бюджетного дефіциту та його впливу на національну економіку.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання.	6
Тема 8. Монетарна політика	4/4	Розвинути розуміння структурних складових грошово-кредитної системи, сформувані знання про цілі та методи монетарної політики, виробити навички аналізу інструментарію монетарної політики.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання.	6
Тема 9. Рівновага національного ринку у моделі IS-LM	4/4	Знати теоретичні принципи побудови моделей макроекономічної рівноваги в короткостроковому та довгостроковому	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання.	6

		періодах на товарному та грошовому ринках (модель IS-LM).		
Тема 10. Безробіття та політика зайнятості	3/3	Сформувати знання про суть та причини особливості взаємозв'язків між інфляцією та безробіттям; визначати основні напрями регулювання рівня безробіття.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання.	5
Тема 11. Циклічні коливання та економічне зростання	3/3	Сформувати знання про суть та причини економічної циклічності, специфіку інфляційних процесів та їх детермінант.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання.	6
Тема 12. Макроекономічна політика у відкритій економіці	4/4	Розкривати особливості впливу макроекономічної політики на динаміку рівноважного реального валютного курсу та стан платіжного балансу.	Виконання задач, самостійної роботи (в.т.ч. в elearn), індивідуального завдання. Складання контрольного тесту до модуля 2	6
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, хвороба, сімейні обставини тощо)
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних (модульних) робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування й практика тощо) навчання може відбуватись індивідуально (у дистанційній формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів, заліків	
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Навчальний електронний курс Макроекономіка. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=1529>
2. Macroeconomics: Educational-scientific manual for students of economic specialties. Методичні вказівки// I. Gushcha. К.: НУБіП України. 2020. 165 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u327/metodichka_economics_macro_2022.pdf
3. Economics: Macroeconomics and macroeconomic policy. Mykola Talaviryia, Gushcha I.O., Paschenko O.V., Yarema Lubov, Yana Voitovska, Vdovich Valentina. Publisher Teadmus OÜ, Tallinn, Estonia. – 2022. – 352 p.
4. Talaviryia M., Paschenko O., Gushcha I. Macroeconomics: Aggregate Theory and Policy. – Kyiv, CP Komprint, 2023. -215 p.
5. Макроекономіка. Методичні вказівки для підготовки фахівців ОС «Бакалавр» за спеціальностями 051 Економіка (Економіка підприємства), 051 Економіка (Економіка підприємства), 071 Облік і оподаткування (Облік і аудит), 072 Фінанси, банківська справа та страхування (Фінанси і кредит), 073 Менеджмент, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність // Гуца І.О.// – К.: НУБіП України, 2020, 97 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u327/metodichka_makro_gushcha_2020.pdf
6. Макроекономіка в тестах і задачах: Навчальний посібник для самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів IV рівня акредитації: Навч. посіб., Київ: ФОП Ямчинський О.В., 2023 – 345 с.
7. Economics: macroeconomics. Методичні вказівки (англійською мовою) для самостійної роботи студентів економічних спеціальностей // I. Gushcha // К.: НУБіП України, 2023.
8. Талавиря М.П., Бутенко В.М., Болгарова Н.К., Власенко Ю.Г., Гуца І.О, Пашенко О.В. Економікс: навчальний посібник. Київ: Редакційно-видавничий відділ НУБіП України. 2023. 532 с.
9. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
10. Офіційна Інтернет-сторінка Верховної Ради України. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>
11. Офіційна Інтернет-сторінка Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>
12. Офіційна Інтернет-сторінка Міністерства фінансів України URL: <http://www.minfin.gov.ua>
13. Офіційна Інтернет-сторінка Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
14. Офіційна Інтернет-сторінка Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
15. Офіційна Інтернет-сторінка Державної податкової служби України. URL: <http://www.tax.gov.ua>
16. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>
17. Центр перспективних соціальних досліджень. URL: <http://www.cpsr.org.ua>